ECLI:LV:RIRT:2018:0919.C33497518.3.S

Lietas arhīva Nr. C-4975-18/7

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Rīgā, 2018.gada 19.septembrī

Rīgas rajona tiesa
tiesnese I.Bāliņa,
ar sekretāri A.Bukbārdi,
piedaloties sūdzības iesniedzēja pārstāvim /pers. A/ un zvērināta tiesu izpildītājai Baibai Baltajai,
izskatīja atklātā tiesas sēdē sabiedrības ar ierobežotu atbildību "24PM" sūdzību par zvērinātas tiesu izpildītājas Baibas Baltās rīcību.

Aprakstošā daļa

[1] 2018.gada 23.jūlijā, novēršot trūkumus 2018.gada 9.augustā, sūdzības iesniedzējs sabiedrība ar ierobežotu atbildību "24PM" iesniedza tiesā sūdzību par zvērinātas tiesu izpildītājas Baibas Baltās rīcību izpildu lietā Nr.00043/080/2013.

Sūdzībā norādīts, ka sūdzības iesniedzējs 2018.gada 13.jūlijā saņēmis zvērināta tiesu izpildītājas Baibas Baltās rēķinu Nr.46-1 par 192,82 *euro* apmērā par sprieduma izpildes izdevumiem.

Aprēķins netika atsūtīts. Metodiskie norādījumi "Zvērināta tiesu izpildītāja saimniecisko un finansiālās darbības noteikumi" 18.punkts noteic, ka gan sprieduma izpildes izdevumu aprēķinā, gan rēķinā norāda šādu informāciju:

18.1. zvērināta tiesu izpildītāja amatu vietu;
18.2. zvērināta tiesu izpildītāja prakses vietas adresi, tālruni;
18.3. dokumentu sastādīšanas datums, aprēķina/rēķina reģistrācijas numurs;
18.4. izpildu dokumenta nosaukums, izdevēju, numuru, prasības būtību;
18.5. parādnieka un piedzinēja rekvizītus;
18.6. depozīta kontā iemaksātos naudas līdzekļus.
18.7. sprieduma izpildes izdevumu uzskaitījumu;
18.8. pārsūdzēšanas kārtību;
18.9. zvērināta tiesu izpildītāja parakstu un tā atšifrējumu.

Ņemot vērā augstāk minēto, pieteicējs lūdz tiesu atzīt zvērinātas tiesu izpildītājas Baibas Baltās rīcību un lēmumu par rēķina Nr.46-1 izrakstīšanu un izpildi par 194,82 *euro* sprieduma izpildes izdevumi Izpildu lietā Nr.00043/080/2013 kā nepamatotu.

Sūdzība pamatota uz Civilprocesa likuma 632.pantu un 568.pantu.

[2] 2018.gada 29.augustā Rīgas rajona tiesā saņemti zvērinātas tiesu izpildītājas rakstveida paskaidrojumi par sūdzību, kuros norādīts, ka sūdzību neatzīt pilnībā un lūdz to noraidīt.

Paskaidrojumos norādīts, ka tiesu izpildītājas lietvedībā 2013.gada 16.janvārī reģistrēts Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas 2012.gada 18.decembrī izsniegtais izpildu raksts lietā Nr.C30634912 par parāda 1926,13 *euro* (Ls 1353,69) apmērā piedziņu no /pers. B/ par labu iesniedzējam.

No Civilprocesa likuma 567., 580., 572.panta izriet, ka tiesu izpildītāja jebkurā izpildu lietas stadijā var dot norādījumu piedzinējam iemaksāt nepieciešamos sprieduma izpildes izdevumus. Fakts, ka tiesu izpildītāja, ievedot izpildu lietu, ir izvēlējusies nepieprasīt sākotnēji segt sprieduma izpildes izdevumus iesniedzējam, neatbrīvo viņu no pienākuma segt

šos izdevumus.

2018.gada 13.jūlijā tiesu izpildītāja pieņēma lēmumu izbeigt izpildu lietvedību pamatojoties uz Civilprocesa likuma 563.panta 1.daļas 10.punktu, 4.daļu un 564.pantu, jo ar Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas 2018.gada 19.marta lēmumu tika nolemts izbeigt parādnieka saistību dzēšanas procedūru un tika izbeigts maksātnespējas process, atbrīvojot parādnieku no saistībām.

Lēmuma norakstu kopā ar tiesu izpildītājas sagatavoto rēķinu Nr.46-1 par sprieduma izpildes izdevumiem, kas radušies laika posmā no 2013.gada 16.janvāra līdz 2018.gada 13.jūlijam, tiesu izpildītāja nosūtīja iesniedzējam apmaksas veikšanai.

Tiesu izpildītājas sastādītais rēķins veido izmaksas, ko atspoguļo izpildu lietas kartiņā norādītās pozīcijas – dokumentu sastādīšanas un nosūtīšanas izmaksas, izdevumi informācijas saņemšanai, norādot datumu, kad veikta izpildu darbība, pamatojošā dokumenta numurs un pakalpojuma cena atbilstoši Ministru kabineta 2012.gada 26.jūnija noteikumiem Nr.451 "Noteikumi par zvērinātu tiesu izpildītāju amata atlīdzības taksēm" un Civilprocesa likuma 566.panta notikumiem.

Vienlaikus, tiesa izpildītāja norāda, ka sūdzības iesniedzējs nav izmantojis likumā paredzētās tiesības iepazīties ar izpildu lietas materiāliem, no kuriem redzams, kādas darbības ir veikusi zvērināta tiesu izpildītāja.

Tiesu izpildītājai jānodrošina lietas dalībniekiem pārskatāma informācija, taču nav pienākums sastādīt sprieduma izpildes izdevumu aprēķinu, iekams samaksa nav veikta, tādējādi nav pamatots sūdzības iesniedzēja norādītais, ka viņam nav nosūtīts aprēķins. Aprēķina sastādīšanu regulē Civilprocesa likuma 568.pants. Aprēķinā tiek norādīts, kādā apmērā sprieduma izpildes izdevumi atlīdzināmi tiesu izpildītājam (amata atlīdzība), piedzinējam (viņa samaksātās valsts nodeva un citi sprieduma izpildes izdevumi) vai ieskaitāmi valsts ienākumos. Ja nav iespējams sprieduma izpildes izdevumus ieturēt no parādnieka vai piedzinēja, tiesu izpildītājs uz sastādīta aprēķina pamata izraksta rēķinu un nodod to piespiedu izpildei. Šāds apgalvojums apstiprināts ar Rīgas rajona tiesas 2016.gada 27.jūnija lēmumu lietā Nr.C33559916, kuru Rīgas apgabaltiesa ir atstājusi negrozītu ar 2016.gada 21.septembra lēmumu.

Savukārt, kas attiecas uz iesniedzēja sūdzībā norādītajiem Latvijas zvērinātu tiesu izpildītāju padomes apstiprinātajiem metodiskajiem noteikumiem "Zvērināta tiesu izpildītāja saimnieciskās un finansiālās darbības noteikumi", tad šie norādījumi neattiecas uz radušos situāciju, jo tiesu izpildītājas izrakstītais rēķins nav rēķins Civilprocesa likuma 568.panta izpratnē, bet gan grāmatvedības dokuments – maksājuma paziņojums par avansa norēķinu, ar kuru tiesu izpildītāja paziņo rekvizītus, pēc kuriem veicama iemaksa depozīta kontā, un precīzu izdevumu apmērs. Līdz ar to nav pamata uzskatīt, ka tiesu izpildītājai ir pienākums sastādīt aprēķinu, taču tiesu izpildītājai ir tiesības izrakstīt rēķinu, un šāda rīcība nav pretēja tiesību normās noteiktajam.

[3] Tiesas sēdē sūdzības iesniedzēja pārstāvis sūdzību uzturēja uz tajā norādītajiem apstākļiem.
Tiesas sēdē zvērināts tiesu izpildītājs sūdzību neatzīst.

Motīvu daļa

[4] Noklausījusies pušu paskaidrojumus tiesas sēdē un izvērtējot lietas materiālus, tiesa uzskata, ka sūdzība ir noraidāma.

[5] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 632.panta pirmo daļu tiesu izpildītāja darbības sprieduma izpildīšanā vai viņa atteikumu izpildīt šādas darbības piedzinējs vai parādnieks var pārsūdzēt rajona (pilsētas) tiesā pēc tiesu izpildītāja amata vietas 10 dienu laikā no pārsūdzamās darbības izdarīšanas dienas vai dienas, kad sūdzētājam, kuram nav paziņots par izdarāmās darbības laiku un vietu, kļuvis par to zināms.

Sūdzības, atbilstoši minētajai likuma normai, piedzinējs vai parādnieks var iesniegt par jebkuru tiesu izpildītāja darbību (bezdarbību) sprieduma izpildīšanā *(sk. arī Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta 2009.gada 30.septembra lēmumu lietā Nr.SKC-1054)*.

[6] Lietā konstatēts, ka zvērinātas tiesu izpildītājas Baibas Baltās lietvedībā ir izpildu lieta, kas reģistrēta pamatojoties uz 2013.gada 16.janvāra Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas 2012.gada 18.decembrī izsniegto izpildu rakstu lietā Nr.C30634912 par parāda 1926,13 *euro* (Ls 1353,69) apmērā piedziņu no /pers. B/ par labu sūdzības iesniedzējam.

Tāpat izriet, ka 2018.gada 13.jūlijā tiesu izpildītāja pieņēma lēmumu izbeigt izpildu lietvedību, pamatojoties uz Civilprocesa likuma 563.panta 1.daļas 10.punktu, 4.daļu un 564.pantu, jo ar Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas 2018.gada 19.marta lēmumu tika nolemts izbeigt parādnieka /pers. B/ saistību dzēšanas procedūru un tika izbeigts maksātnespējas process, atbrīvojot parādnieku no saistībām.

Lietā konstatēts, ka lēmuma norakstu kopā ar tiesu izpildītājas sagatavoto rēķinu Nr.46-1 par sprieduma izpildes izdevumiem, kas radušies laika posmā no 2013.gada 16.janvāra līdz 2018.gada 13.jūlijam, tiesu izpildītāja nosūtīja sūdzības iesniedzējam apmaksas veikšanai.

No lietas materiāliem izriet, ka 2018.gada 13.jūlijā zvērināta tiesu izpildītāja Baiba Baltā sastādījusi rēķinu Nr.46-1 par sprieduma izpildes izdevumiem 194,82 *euro* apmērā (lietas 10.lapa).

Lietas materiāliem pievienots zvērinātas tiesu izpildītājas izpildu lietas Nr.00043/080/2013 Lietas kartiņa, kur atspoguļoti lietas sprieduma izpildes izdevumi 194,82 *euro* apmērā, kas sastāv no dokumentu nosūtīšanas izmaksām, pasta izdevumus par ierakstītā sūtījuma piegādāšanu, izdevumiem sakarā ar izpildu lietā nepieciešamās informācijas saņemšanu un amata atlīdzības (lietas 34.-35.lapa).

[7] Sūdzības iesniedzējs uzskata, ka 2018.gada 13.jūlija sastādītais rēķins ir pretrunā Civilprocesa likuma 568.pantam un Latvijas zvērinātu tiesu izpildītāju padomes apstiprinātajiem metodiskajiem noteikumiem "Zvērināta tiesu izpildītāja saimnieciskās un finansiālās darbības noteikumi" 18.punktam.

[8] Tiesu izpildītāju likuma 2.pants noteic, ka zvērināti tiesu izpildītāji veic tiesu un citu institūciju nolēmumu izpildi, kā arī citas likumā noteiktās darbības.

Civilprocesa likuma 568.panta otrā daļa noteic, ka tiesu izpildītājs par sprieduma izpildes izdevumiem sastāda aprēķinu un nosūta parādniekam un piedzinējam. Aprēķinu var pārsūdzēt šā likuma 632.pantā noteiktajā kārtībā.

Civilprocesa likuma 568.panta trešā daļa noteic, ka aprēķinā tiek norādīts, kādā apmērā sprieduma izpildes izdevumi atlīdzināmi tiesu izpildītājam (amata atlīdzība), piedzinējam (viņa samaksātā valsts nodeva un citi sprieduma izpildes izdevumi) vai ieskaitāmi valsts ienākumos. Savukārt minētā panta ceturtā daļa noteic, ja nav iespējams sprieduma izpildes izdevumus ieturēt no parādnieka vai piedzinēja, tiesu izpildītājs uz sastādītā aprēķina pamata izraksta rēķinu un nodod to piespiedu izpildei.

Civilprocesa likuma 566.panta pirmā daļa noteic, ka sprieduma izpildes izdevumos ietilpst valsts nodeva un ar tiesas sprieduma izpildi saistītie izdevumi (39.pants): tiesu izpildītāja amata atlīdzība takses apmērā un izpildu darbību veikšanai nepieciešamie izdevumi. Tie ir:

1) ar pavēstes un citu dokumentu piegādāšanu un izsniegšanu saistītie izdevumi;
2) izdevumi sakarā ar izpildu lietā nepieciešamās informācijas saņemšanu;
3) izdevumi sakarā ar bankas un citu iestāžu pakalpojumiem;
4) izdevumi sakarā ar parādnieka mantas glabāšanu, pārvadāšanu vai iznīcināšanu;
5) ceļa izdevumi nokļūšanai sprieduma izpildes vietā;
6) samaksa ekspertam;
7) samaksa par mantas izsoles sludinājuma, uzaicinājuma un citu izpildes gaitā nepieciešamo sludinājumu publicēšanu;
7^1) ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi, kas radušies sakarā ar tiesu izpildītāja pieteikuma par nekustamā īpašuma nostiprināšanu uz ieguvēja vārda iesniegšanu tiesā;
8) citi piespiedu izpildes darbību veikšanai nepieciešamie izdevumi.

[9] Tiesu izpildītāja rakstveida paskaidrojumos norādījusi, ka no Civilprocesa likuma 568.panta noteikumiem izriet, ka aprēķins sastādāms izpildu lietā brīdī, kad sprieduma izpildes izdevumi ir ieturēti (samaksāti) un aprēķinā, atbilstoši minētā panta trešās daļas noteikumiem, norāda kam un kādā apmērā tie atlīdzināmi(izmaksājami). Tiesu izpildītājam jānodrošina lietas dalībniekiem pārskatāma informācija, taču nav pienākums sastādīt sprieduma izpildes izdevumu aprēķinu, iekams samaksa nav veikta.

[10] Aprēķina sastādīšanu regulē Civilprocesa likuma 568.pants, kura otrā, trešā un ceturtā daļa paredz, ka tiesu izpildītājs par sprieduma izpildes izdevumiem sastāda aprēķinu un nosūta parādniekam un piedzinēja. Aprēķinā tiek norādīts, kādā apmērā sprieduma izpildes izdevumi atlīdzināmi tiesu izpildītājam (amata atlīdzība), piedzinējam (viņa samaksātā valsts nodeva un citi sprieduma izpildes izdevumi) vai ieskaitāmi valsts ienākumos. Ja nav iespējams sprieduma izpildes izdevumus ieturēt no parādnieka vai piedzinēja, tiesu izpildītājs uz sastādītā aprēķina pamata izraksta rēķinu un nodod to piespiedu izpildei.

Tiesu izpildītāju likuma 76.pants paredz, ka zvērināts tiesu izpildītājs aprēķina atlīdzību par amata darbībām un ar tām saistītos izdevumus un iekasē aprēķinātās summas. Zvērināts tiesu izpildītājs dod norēķinu par naudas summām, kas izlietotas ar amata darbībām saistītiem izdevumiem.

No minētā tiesiskā regulējuma, tai skaitā Civilprocesa likuma 567.panta pirmās daļas, izriet, ka tiesu izpildītājam ir tiesības norādīt izpildu lietas dalībniekiem uz pienākumu segt sprieduma izpildes izdevumus jebkurā izpildu lietas vešanas stadijā - gan pie izpildu dokumenta iesniegšanas izpildei, gan sprieduma izpildes laikā.

No minētajām tiesību normām izriet, ka aprēķins obligāti sastādāms, kad sprieduma izpildes izdevumi ir ieturēti, vai pabeidzot nolēmumu izpildi pirms Civilprocesa likuma 568.panta ceturtajā daļā paredzētā rēķina izrakstīšanas.

Konkrētās lietas ietvaros netika konstatēts, ka sprieduma izpildes izdevumi jau tika ieturēti, kā arī nav pamata uzskatīt, ka 2018.gada 13.jūlija izrakstītais rēķins Nr.46-1 ir rēķins Civilprocesa likuma 568.panta ceturtās daļas izpratnē. Līdz ar to nav pamata uzskatīt, ka tiesu izpildītājai bija pienākums sastādīt aprēķinu, bet ir pamats atzīt, ka tiesu izpildītājai bija tiesības 2018.gada 13.jūlijā izrakstīt rēķinu Nr.46-1, norādot sprieduma izpildes izdevumu apmēru un šāda tiesu izpildītājas rīcība nav pretēja tiesību normās noteiktajam.

[11] Pie šādiem apstākļiem, ka tiesa nekonstatē tiesu izpildītājas darbībās pārkāpumu attiecībā uz piestādīto 2018.gada 13.jūlija rēķinu, kurā ietverti sprieduma izpildes izdevumi 194,82 *euro* apmērā, tiesa atzīst, ka sūdzība ir noraidāma.

Pie šādiem apstākļiem, tiesa nekonstatē tiesu izpildītāja darbībās pārkāpumu izpildu lietā Nr.00043/080/2013.

Citi apstākļi, kas raksturo zvērināta tiesu izpildītājas Baibas Baltās darbības pārkāpumus izpildu lietā lietas izskatīšanas laikā netika norādīti un konstatēti.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 632.pantu, 568.pantu, 229., 230. pantu tiesa

nolēma

noraidīt sabiedrības ar ierobežotu atbildību "24PM" sūdzību par zvērinātas tiesu izpildītājas Baibas Baltās rīcību.

Lēmumu var pārsūdzēt Rīgas apgabaltiesā 10 dienu laikā no lēmuma pasludināšanas dienas, sūdzību iesniedzot Rīgas rajona tiesā.

Tiesnese I.Bāliņa